

SalsaNor er 10 år i år

Av Bent Michaelsen

Innsatsen er hardt arbeid og mange dugnadstimer. Gevinsten er lykkelige salsadansere og gode opplevelser. Hele SalsaNor står på hodet for å avvikle ti-års jubileet, som går av stabelen den 5.-8. mars.

SalsaNor er en av Norges største salsaklubber. De aller fleste i vår region assosierer navnet med gode opplevelser. Det samme skjer for mange både nasjonalt og internasjonalt. Aktiviteten er høy. Noen semester avholder SalsaNor to kursavdelinger på våren, av og til tre, og det samme skjer på høsten. Normalt er det én helgesamling hver måned. Den "Store Norske Ruedakongressen" som arrangeres hver høst trekker deltakere fra hele Europa. Flere tusener har gjennom SalsaNor stiftet bekjentskap med en noe mer løssluppen del av seg selv.

SalsaNor løser alle praktiske forhold, fra skifte av toalettpapir til å skaffe de beste cubanske instruktørene som er å oppdrive, på dugnadsbasis. Klubben utdanner også egne instruktører, i tillegg til faste innslag fra Cuba.

Ikke veldedighetsarbeid

– Dere driver veldedighet. I Oslo driver de butikk.

Det sier den norske instruktøren Bernt Rygg, som er på besøk. Kommentaren falt under en øvingskveld, da det ble opplyst at et "klipp" i snitt koster kr. 33.

Det er riktig at organisasjonen er ideell, at den er registrert som det i Brønnøysund og at innsatsen skjer på dugnad. Likevel, selv om det er moro: SalsaNor driver ikke med danseopplæring bare for moro skyld. Og de driver heller ikke med veldedighet.

Først Nord-Jæren Salsaklubb, så SalsaNor

SalsaNor ble startet i 1999 av Reidun Svabø, med hjelp av flere andre. Først gikk klubben under navnet "Nord-Jæren Salsaklubb", men på grunn av navnelikhet med en annen organisasjon ble navnet skiftet etter en stund skiftet til SalsaNor.

Den aller første kurskvelden ble arrangert på Ganddal utenfor Sandnes. De første deltakerne var venner av arrangøren og venner av disse igjen, omtrent tretti i tallet. Gleden over dansen var så stor at disse gladelig anbefalte kurset til andre. Siden gikk det slag i slag, og over en lengre periode arrangerte klubben faste kursdager i Sandnes, Sola og Stavanger. I tillegg hadde de en fast kveld på et utested i Sandnes. Etter hvert ble driften lokalisert til Bikubå i Hillevåg i Stavanger.

Grunnlegger Reidun Svabø er fortsatt aktiv som hovedinstruktør. I tillegg har hun ansvaret for booking av band og utenlandske danselærere. Hun forteller at styret er flinke til å spisse oppgavene, og at SalsaNor er godt skodd med flinke folk i alle posisjoner. I jubileumsåret 2009 kan de se tilbake på et tiår med tusener av kursdeltakere, store konsertopplevelser og spennende dansereiser til Cuba, salsaens opprinnelsesland.

Salsa er livsglede

Glen Lillehammer er mangeårig aktivist i klubben. Slik forteller han om hva han finner så tiltrekkende med cubansk salsa:

- Det er at den cubanske salsaen handler om livsglede. Det handler ikke om begrensninger, men at intimsfæren blir litt mindre. Det skal være gøy, og handler ikke om å prestere selv om det likevel er en prestasjon ... Han leter etter ord. - Cubansk salsa handler mest om livsglede for paret som danser. Det kan også være nydelig å se på, men har et mindre preg av show og konkurransen enn andre salsaformer.

Det finnes flere stiler som kaller seg Salsa. Noen har fokus på teknikk, og er kanskje lettere å tilegne seg. Likevel, akkurat som Cuba i seg selv utøver en mystisk og mytisk tiltrekning på mange, utøver også den cubanske kulturen like stor tiltrekning. Få andre land kan vise til en så stor kulturell påvirkning *på verden* som Cuba. Artister som Ibrahim Ferrer, Omara Portuondo og Silvio Rodríguez er allemannseie. Danser som *Cha Cha Cha*, *Mambo* men ikke minst *Salsa* klinger godt i mange menneskers ører over hele verden, og salsaskoler finnes i veldig mange land.

Da kan det nesten virke rart at selve begrepet *Salsa* ikke stammer fra Cuba. *Salsa* som betegnelse kommer fra USA, hvor en plateprodusent på sekstitallet trengte et samlebegrep for cubansk musikk. *Timba*, *Casino*, *Son* og andre stiler ble dermed til det vi i dag kjenner som salsa. For de fleste av oss nordmenn går det helt greit. Noen cubanere unngår helt å bruke ordet *Salsa*, og kaller alltid stilene ved sine korrekte cubanske navn.

Svabø sier at da hun startet SalsaNor var ikke andre stilarter kjent i Norge.

- Vi kjente til Colombiansk og Puerto Ricansk stil, men ettersom jeg allerede hadde vært på Cuba forstod jeg at det er Casino som danner grunnlaget for det hele. Ikke bare for salsa, men også veldig mange andre rytmer. På den tiden var det veldig spennende, og vi ønsket å gå i dybden på dansen. Derfor ble det cubansk stil.

Populære kurs

SalsaNors kurs er, og har alltid vært, populære. Tilbudene er varierte, men klubben har alltid hatt et bevisst forhold til opplegg og utvikling av salsadansere. Opp gjennom årene har de derfor utviklet *Salsaskolen*. Den består av tre grunnleggende kurs, og etter å ha tatt disse kan man velge mer avanserte kurs. Man kan også spesialisere seg på "Rueda de Casino". Vanligvis omtales det bare som "rueda", og er en cubansk ringdans.

- Normalt arrangerer vi kurs over flere tirsdagskvelder, fire til seks ganger om året, sier Lillehammer. Jeg har ikke nøyaktige tall men akkurat nå (februar 2009) har vi tre kurs som går parallelt. Det er over 150 deltakere på disse. En gang hadde vi imidlertid over 200. Da kom NRK-lokalen og filmet oss.

SalsaNors arbeid har altså ikke gått upåaktet hen. Svabø forteller at de fikk mye pressedekning da de startet opp, ettersom det var noe helt nytt.

- Ingen andre drev med salsa i området. Det vi gjorde ble oppfattet som veldig eksotisk, og derfor fikk vi også mye oppmerksomhet.

Fast Cubansk innslag

SalsaNor har de siste årene knyttet sin virksomhet enda nærmere det cubanske uttrykket. Det har gitt seg utslag i at det kommer en til to cubanske instruktører hit noen måneder om gangen. En av disse, Geldys Morales Feito, har også satt sitt spesielle preg på opplæringen. Kanskje i frustrasjon over stive norske lemmer, men hun foreslo i alle fall å lage et kurs som hun kaller for *Cubanissimo*. Det betyr noe slikt som *maksimalt cubansk*. Elevene der lærer ikke mange nye turer, og det vil nok være vanskelig å finne en norsk lærer som skulle klare å undervise *Cubanissimo*. Hun sier:

- Jeg ville at de norske danseinteresserte skulle lære mer om min kultur. Kurset er en introduksjon til cubanske danser, som hver har sine egne bevegelser. Det kan være litt vanskelig, for mange bevegelser krever god kontroll av kroppen. Men alle kan være med.

Dansehelger og Rueda-kongress

I tillegg til tirsdagskursene arrangerer klubben flere dansehelger i året hvor cubanske instruktører blir invitert. Hovedarrangementet er likevel *rueda-kongressen*, et årlig tiltak som samler folk fra Norge og Europa.

- Kongressen begynte som et treff, men det har vi vokst ut av nå, sier Lillehammer, og fortsetter: - Det er en reisende kongress. Hvert tredje år er vi i Stavanger. De to andre årene oppsøker vi andre dansemiljø og knytter nye kontakter. Vi har vært i Stockholm, Oslo, Brighton, London to ganger og Stavanger tre ganger. I fjor var vi i hjemme i Stavanger, og hadde rekorddeltakelse med over to hundre deltakere.

- I jubileumsåret slår vi på stortromma og legger kongressen til Havanna i desember. Det kommer til å bli en eksotisk opplevelse å oppsøke plassene hvor rueda ble grunnlagt. Kanskje vi også kommer til å treffe noen av dem som var med i starten i 1950-årene?

Blir ikke det kostbart?

- Vi klarer nok ikke å få med oss så mange som vi skulle ønske i forhold til om vi hadde holdt en lokal kongress. Men vi vil heller ikke gi fra oss tidsvinduet vi vanligvis benytter oss av. Derfor arrangerer vi også en mini-kongress her i Stavanger utpå høsten. Det er tross alt konkurranse, med mange aktører.

Tiårsjubileum med verdenskjent salsaartist: Pupy

Nå skal dere feire tiårsjubileet. Hvordan gjør dere det?

- Det gjør vi på flere måter. Selve prikken over i-en er jubileumshelga den 5. - 8. mars. Rosinen i pølsa er at vi har fått en av de virkelig store cubanske artistene hit da. Han heter *Pupy*, og bandet hans heter *Los que Son Son*. De er i elitedivisjonen av cubanske orkestre. Det å få *Pupy y Los Que Son Son* til Stavanger er som om The Rolling Stones skulle spille med Elton John som oppvarming. Men det er også en kurshelg, med gjesteinstruktører og forskjellige arrangementer hver kveld.